

højere, naar man stiller Millioner, som betyder noget, til Raadighed for dette Formaal. Dette vilde jeg synes var at gøre Uret mod alle dem, der skal erhverve Landbrugshjem ved egen Hjælp — jeg kan godt sige alle de mere bemidlede unge Landmænd, som ønsker at starte i de førstkommende Aar.

Dernæst vil jeg gøre et Par Bemærkninger til Venstres Ordførers Udtalelse om, at man aldrig kan faa billig Jord ved Ekspropriation. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem i den Betragtning. Der staar i Lovforslaget, at som Grundlag for Fastsættelsen af Erstatning skal man gaa ud fra den sidste af de offentlige Myndigheder ansatte Jordværdi. Naar man skal bedømme Spørgsmaalet: fuld Erstatning, vil jeg gøre opmærksom paa følgende Forhold. Hvis man anvender 200 Millioner Kr. af Statens Midler — for at tage et tilfældigt Tal — til at opkøbe Jord for og dermed tvinger Jordprisen unaturligt i Vejret i den frie Omsætning, har da en Borger i Landet berettiget Krav paa at faa hele den Pris, hvortil den Besiddelse, han laa inde med, ved Statens Hjælp kunstigt er sat op? Hvis man gaar den modsatte Vej og fastslaar som en Ret for Borgerne i Landet, at alle, baade de, der faar Jord fra Præstegaardene, de, der faar Jord fra Len og Stamhuse, og de, der faar Jord paa anden Maade, fordi Samfundsvellet kræver det, for at de kan oprette Brug, skal have Jorden til en Pris, der er tilnærmelsesvis den — Lovforslagets Undtagelser medregnet —, som den sidste Jordværdiansættelse andrager, da er dette den Pris, der kan faas for Jord til Udstykning i Landet og ingen anden. Er det da ikke fuld Erstatning til vedkommende, som har Jorden, naar han ikke paa nogen Plads kan afsætte de af ham ejede Værdier paa anden Maade? Jeg nævner disse to Ting, thi hvis man følger det ærede Medlem fra Ribes (Børsen) Anskuelse og opkøber Jord i det frie Marked ved Hjælp af Statens Millioner, gør man for det første Vilkaarene ganske umulige for dem, der ikke kommer ind under denne Lovs Virkninger, men man gør tillige Jordprisen unaturlig og kunstig og umuliggør derved overhovedet Kravet om fuld Erstatning ud fra de Betragtninger, jeg her har gjort gældende. Hvis man derimod anerkender den Tankegang, der ligger til Grund for Regeringsforslaget angaaende Erhvervelse af Jord, tror jeg, det bliver muligt at faa Jord til rimelig Pris, en Pris, der ikke virker op-

skruende overfor alle andre, og som er forsvarlig overfor Staten, som i dette Tilfælde er Køber af Jord.

Jeg har ønsket at fremsætte disse Betragtninger som Supplement til den ærede Ordførers Udtalelser, fordi det forekommer mig, at her er Kærnen i Divergensen mellem Partierne angaaende denne Sag. Jeg maa, som sagt, derfor meget beklage at man ikke har kunnet tiltræde den Tankegang, der ligger til Grund for hele denne Lovgivning, men har foreslaaet at gaa frem paa sædvanlig Maade, saaledes at man giver enkelte Statsborgere en Haandsrækning til Opkøb af Ejendomme, hvilken Haandsrækning i sin Virkning bliver prisforhøjende, og at man dernæst, naar man paa Statens Vegne køber Jord til Statsarealerne, gaar ud i det frie Marked, hvilket bliver til Skade for alle andre, fordi Staten er den stærke Køber.

Dernæst vil jeg gøre en kort Bemærkning til det ærede 6te Medlem for Præstø Amt (Ulrich). Jeg synes ikke, det er rigtigt at bruge det Udtryk, at Flertallet her har prøvet paa at lovgive for de velstillede, medens man ikke ved denne Lovgivning søger at komme de mindre bemidlede til Hjælp. Det er rigtigt, at Lovforslaget henviser til Bestemmelserne i Forslag til Lov om Vilkaar for Bortsalg af Jord i offentligt Eje. Dette Lovforslag blev vedtaget i Folketinget for 2 Aar siden, og Forholdene har siden da forandret sig paa mange Omraader. Den Haandsrækning, man fra Statens Side ved denne Lov søgte at give de mindre bemidlede, er nu ganske utilstrækkelig. Og den højtærede Kirkeminister har ogsaa optrykt disse Regler i sit Lovforslag, da han fremsatte det, men ganske sikkert ud fra den Betragtning, som vi alle maa gøre gældende, at naar dette Lovforslag, som har ligget i Landstinget i 2 Aar, skal forlade Rigsdagen, skal det have en saadan Form, at det er brugeligt til det Formaal, hvorpaa det tager Sigte. Vi har udtrykt vor Hensigt at komme de mindre bemidlede til Hjælp derved, at man baade fra Venstres Side og fra Flertalspartierne Side i et Lovforslag, der senere vil komme til Behandling, har udtrykt sin Villie til at give den ubemidlede Del af Befolkningen en Haandsrækning til dette Formaal, som er langt mere vidtrækkende end det, det ærede 6te Medlem for Præstø Amt vil gaa med til. Jeg vil endnu en Gang have Lov til at understrege, at hvis vor Villie til at hjælpe de ubemidlede ikke er tilstrække-